

Κωνστάνς Δημά η ανάμνηση της ευωδιάς

*De cette époque-là, j'ai surtout souvenir d'un parfum
- parce qu'il me rappelait alors quelque chose de ténu,
d'agréable et d'ancien que je croyais perdu -
et d'une image...*

Francis Dannemark

Τα κύτταρά της είχαν νεκρώσει εδώ και καιρό. Βρισκόταν σε εξέλιξη γηρατειών. Η επιστροφή στη νεότητα ξεκίνησε μ' ένα χαμόγελο.

Μ' ένα χαμόγελο ζεστό που δεν μπόρεσαν να συγκρατήσουν. Ούτε εκείνη. Ούτε εκείνος.

Έρχονταν από αντίθετες κατευθύνσεις. Προχωρούσαν ο ένας απέναντι στον άλλον μες στο αδύναμο φως της ημέρας κάτω από νιφαδωτά σύννεφα.

Η κομψή και μεγαλόπρεπη κορμοστασιά του την εντυπωσίασε. Θαρρείς τον έβλεπε για πρώτη φορά.

Το διάπλατα ανοιχτό του χαμόγελο την τραβούσε σα μαγνήτης. Τον πλησίασε μέσα στη ζάλη παραδομένη στη μαγεία του.

Φτάνοντας στην είσοδο του κτηρίου ένωσε μια τρικυμία να τη λυγίζει. Περνώντας από δίπλα του ρούφηξε την ευωδιά που ανέδυε το σώμα του.

Διέσχισε το προαύλιο του σχολείου με την αγαλλίαση της μεθυσμένης. Και με βήμα χορευτικό.

Έκτοτε τον χαιρετά με ένα ανεπαίσθητο χαμόγελο.

*

Ξαφνικά αντιλαμβάνεται πως μόνο δυο βδομάδες έμειναν. Δυο βδομάδες όλο και όλο πριν τους αποχαιρετήσει.

Στάζει ηδονή στη σκέψη πως φυλαγμένος μέσα της θα μείνει. Κι αναρωτιέται από πού πηγάζει αυτή η σιγουριά.

Μήπως ξέχασε πόσο συχνά είχε πει στον εαυτό της: «Δεν θέλω να κρατήσω τίποτα. Απολύτως τίποτα. Θέλω να διαγράψω τούτον δω τον τόπο. Να τον διαγράψω. Μια για πάντα. Από τη μνήμη μου».

Το είπε και το ξαναείπε. Από την επανάληψη τα λόγια αυτά της κάθισαν στο λαιμό. Της έγιναν βραχνάς σε σημείο να φοβάται πως δε θ' αντέξει.

Δεν ήταν μόνο τα πολιτικά παιχνίδια –δόλιες υποσχέσεις, απειλές για συμμόρφωση– και πίσω απ' όλα αυτά η αδιαφορία του Υπουργείου Παιδείας για τα παιδιά της διασποράς. Η πληγωμένη της καρδιά αιμορραγεί, πονά και για έναν ακόμη λόγο. Πρώτη φορά είχε έρθει αντιμέτωπη με την τόσο σφοδρή άρνηση από την πλευρά των μαθητών. Τα παιδιά αυτά που ήθελε να αγκαλιάσει, να προστατέψει, να περιθάλψει, παρέμεναν στερεά ξένα κι αδιάφορα. Με πνεύμα ακίνητο και αμέτοχο.

Ωστόσο, τελείως απροσδόκητα διέκρινε ένα σφίξιμο νεύρων στα μάτια τους, μια χαραμάδα αφύπνισης.

Από εκείνη τη στιγμή τα πάντα έπαιρναν άλλες διαστάσεις.
Βλέπει καθαρά: Η αλλαγή οφείλεται σε εκείνον.

Δε θέλει να τον αποχωριστεί, ομολογεί στον εαυτό της.

Η ευωδιά τυλίγει την κοιλότητα της καρδιάς της.

*

Μες στην επιθυμία της να ξεδιαλύνει το μυστήριο προσπαθεί να θυμηθεί. Το κλίμα στην αρχή της χρονιάς πολύ βαρύ.

Εκείνος οφείλει να επιβάλει την τάξη! Με τα μέσα που διαθέτει!

Εκείνη ενδιαφέρεται να μάθει πότε θα έρθει ο νέος συνάδελφος για να μοιραστούν τα τμήματα. Εξηγεί. Αδυνατεί να διδάξει σε τμήμα με σαράντα μαθητές με προχωρημένους και αρχάριους μαζί. Είναι πάνω από τις δυνάμεις της.

Δεν θέλει ν' ακούσει. Της δηλώνει ρητά να αναλάβει τις ευθύνες και τα καθήκοντα.

Αρρωσταίνει.

*

Η επιστροφή στις καθημερινές δραστηριότητες δύσκολη. Θα προτιμούσε να μην ήταν αναγκασμένη να γυρίσει. Κρατάει αποστάσεις. Κυρίως από εκείνον.

Ωστόσο, όλο και πιο συχνά νιώθει την παρουσία του γύρω της. Συμβαίνει, εκεί που κάνει μάθημα, να τον βλέπει ξαφνικά

να μπαίνει στην αίθουσα. Και με μια μεγαλόπρεπη κίνηση να προσπαθεί να τραβήξει την προσοχή των μαθητών. Τις περισσότερες φορές δεν δίνει σημασία. Τον αγνοεί. Θυμώνει όταν μια μέρα η σιλουέτα του ξεπροβάλει την ώρα που ρωτά τους μαθητές ποιο ήταν το σύνθημα της Γαλλικής επανάστασης.

Κάνει τη σκέψη μήπως και τούτος δω ήταν βαλτός.

Φαινόμενο συνηθισμένο στους κόλπους της ελληνικής κοινότητας του εξωτερικού. Όλοι τους βρίσκονταν υπό παρακολούθηση.

*

Κάποια μέρα μαθαίνει από μια συνάδελφο πως της είχε πει να την προσέχει. Ανησυχούσε –της είχε ομολογήσει– βλέποντας πόσο είχε αδυνατίσει.

Μια παρόρμηση την έκανε να τον πλησιάσει. Έκτοτε ένα νέο κύμα ήρθε να παραμερίσει την κούραση που είχε εγκατασταθεί ανάμεσά τους.

Ένα επίμονο κάλεσμα την κάνει να σκεφτεί πόσο τον είχε αδικήσει.

Μήπως πάνω κι απ' το δικό του το κεφάλι δεν κρέμεται το δαμόγλειο σπαθί;

*

Η προστατευτική του διάθεση τη συγκινεί. Η ζεστασιά στο βλέμμα του τη συντροφεύει.

Νιώθει ανυπεράσπιστη μπρος την ευωδιά του...

Φέρνει στο μυαλό της τον αριθμό 8. Τον αριθμό του. Ο μοιραίος της αριθμός. Ο αριθμός της αρμονίας.

Θα θυμάται «Γα παράλογα της ελπίδας» και τους στίχους του ποιήματος του Francis Dannemark:

*Από την εποχή εκείνη κράτησα κυρίως
την ανάμνηση της ευωδιάς
-επειδή τότε μου θύμιζε κάτι λεπτό
ευχάριστο και παλιό που πίστευα χαμένο-
και μια εικόνα*

Την εικόνα του. Και την ικανότητα του να ζωντανεύει τα νεκρά κύτταρα.

*Στο κατώφλι των γηρατειών νιώθει Γυναίκα. Μ' όλη τη θηλυκή
δύναμη της Γης.*